

1. Barabás Miklós: Liszt Ferenc, 1847
Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest

2. Friedrich von Amerling: II. Johann liechtensteini herceg fehér lovon, 1846
Liechtenstein-gyűjtemény, Bécs

150. • BARABÁS MIKLÓS (1810-1898)

Kisfiú lovacskával, 1859

Olaj, vászon, 153x111 cm
Jelezve jobbra lent: Barabás 1859

Kezdő ár: 8 000 000 Ft / 25 806 EUR
Becsérték: 12 000 000 – 16 000 000 Ft
Estimated value: 38 710 – 51 613 EUR

KIÁLLÍTVA:

- Gyerek Kor/Kép.
Gyermek a magyar képzőművészetben,
Budapesti Történelmi Múzeum, Vármúzeum,
2016. október 12. - 2017. február 19.
(katalógus: Ill. 16.)

Barabás Miklós a 19. század derekán kora legkeresettebb magyar arcképfestője volt. Megrendelői nagyra értékelték portréinak egyéni karakterét, amit azonban kellő mértékben idealizált a tetszetős összhatás érdekében. Az 1840-es évek közepétől egyre több gyermekportré festésével bízták meg, amelyeken különösen sikeresen kamatoztatta „ideál és reál” egyensúlyát: gyermekképei egyszerre tudták megragadni a modell egyéni vonásait és a gyermekség eszményi ártatlanságát.

A felvilágosodás hatására az 1800-as évek elejétől Európa-szerte átalakult a gyermekről alkotott kép. A korábbi időket uraló nevelő-korrektív szemléletet felváltotta a gyermek érzélemléte iránti érdeklődés. Megjelentek a gyermekek életkori és fiziológiai sajátosságaihoz igazított játékok, bútorok, illusztrált irodalmi művek. A hagyományos öngalériás portrékon ugyan gyakran ábrázoltak gyerekeket, de ők többnyire kisméretű felnőttként jelentek meg, díszes ruhában, a család vérségi folyamatosságának élő bizonyosságaként. Barabás nagy méretű, igényesen kivitelezett képmása viszont már tipikus példája az új szellemiségű gyermekportréknak, amely a hét év körüli kisfiút önmagában, saját fiús játékkával, színesre festett falovacskával és játékos-torral ábrázolja.

Barabás portréin gyakorta jelennek meg kis modelljei játékaikkal, a kislányok babáival, babakocsival, a kisfiúk a rájuk váró férfias szerepekhez igazított tárgyakkal (dióbélből készült hajóval, karikával, labdával és ütővel). Gyermek modelljeit Barabás szívesen ábrázolta természeti háttér előtt, formát adva annak a Rousseau-i gondolatnak, hogy a gyermek eredendően romlatlan, természeti lény. Ezúttal pompásan megfestett tájháttér előtt jelenik meg a lovacskás kisfiú. A háttér kerti pavilonja arra utal, hogy a helyszín konkrét, a modell vélhetően a család saját birtokán látható. Míg a csíkos zokni gyermekien bohó viselet, fekete bársony felöltője csipkés térdnadrággal elegáns öltözet. Az ismeretlen modell ruházata, az igényes, egész alakos ábrázolás egyaránt arra utal, hogy a kép megrendelői főrangúak voltak. Barabás ezekben az években több arisztokrata család gyermekeit megfestette, egyebek mellett Gróf Zichy Edmund, Gróf Károlyi Györgyné, Gróf Nádasdy né csemetéit, Gróf Batthyány Lajos gyermekeiről pedig több alkalommal is készített portrékat. A gyermeki világ iránti empátiájáról tanúskodik az is, hogy saját négy gyermekéről „A család virágai” címen készített kórójot.

Révész Emese

